

वार्षिकमूल्यनिर्णयः 2017-18

संस्कृतम्

SANSKRIT

(For Sanskrit Schools Only)

कक्ष्या - सप्तमी
Std. VII

समयः - होराद्वयम्
Time - 2 Hrs

- निर्देशाः -
- ഉത്തരം എഴുതുന്നതിന് മുമ്പായി 15 മിനിട്ട് സമാധാനസമയമാണ്
 - അഞ്ച് ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം എഴുതിയാൽ മതി.
 - ഉത്തരം എഴുതുന്നതിന് ദേവനാഗരി ലിപി ഉപയോഗിക്കണം.
 - उत्तरलेखनात् पूर्व छत्राणां वृत्ते समाध्यासरूपेण १५ निमेषाः देयाः।
 - पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।
 - उत्तरलेखनाय देवनागरीलिपिः उपयोक्तव्या।

प्रवर्तनम्-१

यथोचितं योजयत।

१. योगदर्शनम् - कपिलमुनिः।
२. पूर्वमीमांसा - गौतमः
३. न्यायदर्शनम् - जैमिनिमहर्षिः।
४. सांख्यदर्शनम् - बृहस्पतिः।
५. चार्वाकदर्शनम् - पतञ्जलिमहर्षिः।

प्रवर्तनम् २

क). कोष्ठकात् उचितानि पदानि चित्वा कारिकां पूरयत ।

(करी , द्विपः , नागः , हस्ती)

दन्ती दन्तावलो.....द्विरदोऽनेकपो.....।

मतङ्गजो गजो.....कुञ्जरो वारणः.....।।

ख). अमरकोशस्य अपरं नाम किम्?

प्रवर्तनम्-३

सूचनानुसारं जीवनचरितं लिखत ।

सूचनाः :-

नाम	-	रवीन्द्रनाथठाकूरः ।
पितरौ	-	देवेन्द्रनाथठाकूरः , शारदादेवी च ।
जन्म	-	१८६१ तमे क्रिस्त्वब्दे वङ्गदेशे कालीघट्टे ।
कृतिः	-	गीताञ्जलिः ।
पुरस्कारः	-	नोबेल् ।
दिवङ्गतः	-	१९४१ तमे क्रिस्त्वब्दे ।

प्रवर्तनम् - ४

'सुमेरोः विष्णुसादृश्यम् अस्ति' इत्याशयप्रतिपादकं श्लोकं चित्वा लिखत ।

दरीगृहोत्सङ्गगतेरनूरोः
कशाभिघातध्वनिभिः सकम्पाः ।
सद्यः प्रियानुज्झितमानदोषाः
सुराङ्गाना यत्र परिष्वजन्ते ॥

श्रियाभिरामः शरणं सुराणा-
मलङ्घनीयो महता महिम्ना ।
विराजमानो वनमालया च
यच्छाडर्गधन्वानुप्रयाति ॥

प्रवर्तनम् ५

खण्डिकां पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

दृश्यते साक्षात्क्रियते प्रपञ्चोत्पत्तिस्थितिलयादिकम् अनेन इति दर्शनम् । भारतीयरीत्या
आस्तिकं नास्तिकं चेति दर्शनानि द्विधा विभक्तानि । अवैदिकानि नास्तिकदर्शनानि चार्वाकम्, बौद्धम्,
जैनं चेति त्रिधा भवन्ति । तेषु अतिप्राचीनतमं भवति चार्वाकदर्शनम् । जीवनकाले सदा सुखमस्तु,
ऋणं कृत्वापि घृतम् पिबतु इति तेषां विश्वासः । अहिंसासिद्धान्ते अधिष्ठितं भवति गौतमबुद्धस्य
बौद्धदर्शनम् ।

- १) दर्शनम् इत्यनेन किम् उद्दिश्यते ?
- २) नास्तिकदर्शनानि कति ?
- ३) अतिप्राचीनतमं नास्तिकदर्शनं किम् ?
- ४) बौद्धदर्शनस्य सिद्धान्तः कः ?
- ५) भौतिकविषये चार्वाकानां मतं किम् ?

प्रवर्तनम् - ६

उदाहरणानुसारं लिखत।

उदा :- मेघः वर्षति। छत्रं उद्घाटयति।

यदा मेघः वर्षति तदा छत्रम् उद्घाटयति।

१) मार्जारः आगच्छति। मूषकः धावति।

उदा :- रामलक्ष्मणौ विश्वामित्रेण साकं वनम् अगच्छताम्।

२) दिलीपः पुत्रः साकं ग्रन्थशालाम् आगच्छत्।

उदा :- ग्रामं परितः नद्यः सन्ति।

३) गृहस्य परितः उद्यानम् अस्ति।

उदा :- समादृतः + अयम् = समादृतोऽयम्।

४) + = विख्यातोऽयम्।

उदा :- संस्कृतं जानाति इति - संस्कृतज्ञः।

५) - संगीतज्ञः।

प्रवर्तनम् - ७

निर्देशानुसारं पदप्रश्नं पूरयत।

दक्षिणतः :-

१. काननम् इत्यर्थकं पदम्।
२. गजस्य अपरं नाम।

अथः :-

१. सप्तर्षिषु एकः।
२. पारन्ती — भवति।
३. हस्तः इत्यर्थकं पदम्।

1	नम्		3
	2 कु		रः
ष्ठः			
	मम्		